

Dzwoni rachmistrz? Sprawdź jego tożsamość i się spisz!

Osoby, które nie wypełniły jeszcze obowiązku udziału w Narodowym Spisie Powszechnym Ludności i Mieszkań 2021 (NSP 2021), powinny spodziewać się telefonu od rachmistrza. Jego tożsamość będzie można sprawdzić na kilka sposobów.

W kwietniu, pierwszym miesiącu NSP 2021, funkcjonowały tylko dwie metody spisowe: samospis internetowy oraz spis przez telefon za pośrednictwem infolinii dostępnej pod numerem 22 279 99 99. Od 13 maja akcją spisową wzmocnią rachmistrzowie telefoniczni – będą się oni kontaktować z osobami, które jeszcze nie wypełniły formularza spisowego.

Ze względu na sytuację epidemiczną wstrzymano do odwołania pracę rachmistrzów w terenie. Nie będą oni odwiedzać mieszkań i prowadzić spisu w formie bezpośredniej rozmowy.

Od czego rozpocznie się rozmowa?

Każdy respondent, do którego zadzwoni rachmistrz spisowy, zobaczy na ekranie swojego telefonu numer **22 828 88 88**. Jest to gwarancja dla respondenta, że dzwoni do niego rachmistrz spisowy, a nie osoba podszywająca się pod niego.

Rachmistrz rozpocznie rozmowę od przedstawienia się oraz podania instytucji, z której dzwoni. Na życzenie respondenta rachmistrz poda numer identyfikatora służbowego.

Jak sprawdzić, czy to prawdziwy rachmistrz?

W czasie rozmowy rachmistrz ma obowiązek poinformować o dostępnych metodach weryfikacji swojej tożsamości. Można to zrobić:

- na stronie internetowej <https://rachmistrz.stat.gov.pl/formularz/>,
- poprzez infolinię spisową 22 279 99 99.

Dodatkowo każdy z nas może zapytać rachmistrza o jedną z pięciu ostatnich cyfr swojego numeru PESEL. Rachmistrz zna nasz nr PESEL i powinien wskazać prawidłową odpowiedź, wtedy można uznać go za prawidłowo uwierzytelnionego.

O co będzie pytać rachmistrz?

W czasie spisu rachmistrz będzie odczytywać po kolei pytania formularza spisowego – ich treść jest dostępna na stronie <https://spis.gov.pl/lista-pytan-w-nsp-2021/>. W żadnym razie nie może on wychodzić poza ten zakres i pytać np. o majątek, oszczędności, numer konta, posiadane nieruchomości, sposób spędzania wolnego czasu, czy planowane wyjazdy i ich terminy.

Warto też pamiętać, że w przypadku części pytań spisowych dostępna jest opcja „Nie chcę odpowiadać na to pytanie”. Pojawia się ona w częściach formularza dotyczących niepełnosprawności, wyznania religijnego oraz związków niesformalizowanych.

Czy można odmówić rachmistrzowi?

W momencie nawiązania z nami kontaktu przez rachmistrza nie mamy już możliwości odmówić udziału w spisie, dlatego namawiamy do spisania się z własnej inicjatywy przez Internet lub infolinię spisową (22 279 99 99). Jeśli zechcemy sprawdzić tożsamość rachmistrza można się wyjątkowo rozłączyć, ale wcześniej powinniśmy wskazać inny, możliwie szybki termin rozmowy.

Co zrobić, gdy dzwonił oszust?

Jeśli w trakcie rozmowy pytania będą wykraczać poza zakres spisu i nabierzemy podejrzeń, że dzwoniąca do nas osoba może podszywać się pod rachmistrza, należy się rozłączyć i powiadomić o tym fakcie konsultanta na infolinii spisowej lub skontaktować się z Gminnym Biurem Spisowym. Można też zawiadomić policję – na taką okoliczność warto zanotować numer telefonu, z którego do nas dzwonił (jeśli nie był zastrzeżony).

Podobnie należy postąpić, jeśli sprawdzony przez nas rachmistrz okazał się oszustem.

Trwają też inne badania statystyczne

Zanim jednak uznamy, że mamy do czynienia z oszustem, warto pamiętać, że równoległe ze spisem prowadzone są inne cykliczne badania ankietowe statystyki publicznej. Nie należy się więc dziwić, jeśli po wypełnieniu obowiązku spisowego NSP 2021 zadzwoni do nas ankieter urzędu statystycznego z prośbą o udział w jakimś badaniu. Warto wesprzeć działania statystyki publicznej i zgodzić się na to – wyniki badań statystycznych służą przecież całemu społeczeństwu.

Podobnie jak w NSP 2021, w przypadku badań ankietowych też mamy prawo zweryfikować tożsamość dzwoniącej do nas osoby. W tym celu należy skontaktować się telefonicznie lub e-mailowo z Urzędem Statystycznym w Warszawie.

Mieszkańcy województwa mazowieckiego znajdą wszystkie niezbędne informacje o terminach i zakresie poszczególnych badań na stronie internetowej: <https://warszawa.stat.gov.pl/badania-ankietowe/>

Ze względu na sytuację epidemiczną badania ankietowe do odwołania są realizowane przez pracowników statystyki publicznej wyłącznie telefonicznie.